T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2026/25846-S.26.35396

BAŞVURU NO : 2026/15404

KARAR TARİHİ : 26/11/2026

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN : [redacted]

Adres: [redacted]

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ : [redacted],TCKN: [redacted]

Adres: [redacted]

BAŞVURUYA KONU İDARE : YENİMAHALLE BELEDİYE BAŞKANLIĞI
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

BAŞVURUNUN KONUSU : Yenimahalle Belediyesi bünyesindeki kreşlerde gerçekleştirilen yabancı dil kulübü faaliyetleri hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 23/06/2026

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza 23.06.2026 tarihinde yapılan başvuruda başvuran tarafından özetle; Yenimahalle Belediyesi Başkanlığı bünyesindeki kreşlerde yürütülen yabancı dil kulübü faaliyetlerinin yaklaşık 5 (beş) yıldır aynı firma tarafından yürütüldüğü, bu süre zarfında alternatif hizmet sağlayıcılarının tekliflerinin değerlendirmeye alınmadığı, sürecin fırsat eşitliğine ve rekabete dayalı olarak yürütülmediği, hizmet sağlayan firma ile anılan idare arasında herhangi bir hukuki ilişki bulunmadığı, bununla birlikte, kurs ücretlerinin veliler tarafından doğrudan söz konusu firmanın hesabına yatırıldığı ve hukuki bir dayanak bulunmadan idare imkanlarının belirli bir firma lehine kullandırıldığı iddia edilerek söz konusu iddialar ile ilgili inceleme yapılması talep edilmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuranın iddialarına ilişkin Kurumumuzca 19.08.2026 tarihli ve [redacted] sayılı yazıyla Yenimahalle Belediyesi Başkanlığından ilgili bilgi ve belgeler talep edilmiş olup, anılan idare tarafından 01.09.2026 tarihli ve E[redacted] sayılı yazı ile cevap verilmiştir. Söz konusu yazıda;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr
Kep Adresi: kamudenetciligikurumu@hs01.kep.tr

2.1. İdarece bahsi geçen eğitim faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin başvuruların her yıl değerlendirildiği, sürecin belli bir firmaya yönelik olmadığı, bu alanda faaliyet gösteren tüm firmaların başvuru yapabileceği, başvuran tarafından idareye söz konusu faaliyetlerle ilgili herhangi bir resmi başvuru veya teklif sunulmadığı, dolayısıyla başvuranın lehine veya aleyhine olabilecek bir değerlendirme yapılamadığı,

2.2. İdarece her yıl birden fazla firma ile şifahi görüşmeler yapıldığı, yapılan şifahi görüşmeler neticesinde resmi başvuruların alındığı, ancak halihazırda eğitim sunan firma dışında idareye resmi başvuru yapan firma bulunmadığı,

2.3. Başvuru yapan firmaların değerlendirilmesinin, çocuk gelişimi alanındaki deneyim, uzman kadro, kurumsal yapı, referanslar ve veli memnuniyeti gibi kriterlere göre yapıldığı, eğitim sunan firma tarafından sözü edilen kriterlerin sağlandığı,

2.4. Kreşlerde yabancı dil eğitimi kapsamındaki faaliyetlerin taraflarınca hizmet satın alınan veya ücret karşılığında yürütülen bir hizmet olmayıp velilerin talepleri doğrultusunda gerçekleştirilen ve çocukların sosyal, kültürel, iletişimsel ve bilişsel gelişimini destekleyen kulüp faaliyetleri niteliğinde olduğu, bu nedenle konunun Belediye Kanunu kapsamında bir hizmet alımı olarak değerlendirilemeyeceği,

2.5. Firmanın banka hesap bilgilerinin velilerle paylaşılmasının ise bazı velilerin ödemelerinin sehven idare hesabına göndermesi nedeniyle oluşan karışıklığı düzeltmek amacıyla gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının,

3.1. "*Hak arama hürriyeti*" başlıklı 36 ncı maddesinde; "*Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz.*",

3.2. "*Temel hak ve hürriyetlerin korunması*" başlıklı 40 ıncı maddesinde; "*Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir. Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır. Kişinin, Resmî görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.*",

3.3. "*Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı*" başlıklı 74 üncü maddesinde; *"...Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.*
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.",

3.4. *"İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği"* başlıklı 123 üncü maddesinde; "*İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir....",*

4. 14.06.2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "*Kurumun görevi*" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "*Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.*",

5. 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr
Kep Adresi: kamudenetciligikurumu@hs01.kep.tr

5.1. *"Belediyenin görev ve sorumlulukları"* başlıklı 14 üncü maddesinde; *"Belediye, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla;*
a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır…",

5.2. *"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları"* başlıklı 15'inci maddesinde; *"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:*
…
h) Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.
…",
düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ABDULLAH CENGİZ MAKAS'IN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

6. Kamu Denetçisi tarafından, başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuru konusuna ilişkin hazırlanan Tavsiye Kararı Önerisi Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

7. Başvuran tarafından1 numaralı paragrafta ayrıntılı açıklandığı üzere, Yenimahalle Belediyesi Başkanlığı bünyesindeki kreşlerde yürütülen yabancı dil kulübü faaliyetleri sürecinin fırsat eşitliğine ve rekabete dayalı olarak yürütülmediği, herhangi bir hukuki dayanak bulunmadan hizmetin uzun bir süreden beri aynı firma tarafından yürütüldüğü, kurs ücretlerinin veliler tarafından doğrudan söz konusu firmanın hesabına yatırıldığı ve hukuki bir dayanak bulunmadan idare imkanlarının belirli bir firma lehine kullandırıldığı iddia edilerek söz konusu iddialar ile ilgili inceleme yapılması talep edilmektedir.

8. Başvuruya ilişkin olarak gerek başvuran tarafından sunulan bilgi ve belgeler gerekse ilgili idare tarafından Kurumumuza iletilen bilgi ve belgeler çerçevesinde yapılan incelemede, idareye ait gündüz bakımevi ve kreşlerde yabancı dil kulübü faaliyetlerinin düzenlendiği, söz konu faaliyetleri sunacak olan firmanın idare ile daha önce yapılan şifahi görüşmeler sonucu başvuru yapan ve çocuk gelişimi alanındaki deneyim, uzman kadro, kurumsal yapı, referanslar ve veli memnuniyeti gibi kriterlere göre uygun görülen firmalar arasından belirlendiği, halihazırda hizmet sunan firmanın başvuru yapan tek firma olması ve anılan kriterleri sağlaması nedeniyle tercih edildiği anlaşılmakla birlikte idarece bahsedilen şifahi görüşmeleri yapmak üzere davet edilen firmaların nasıl belirlendiğinin hukuki bir dayanağı olmadığı, nitekim idare ile firma arasında herhangi bir hukuki bağ (sözleşme vb.) bulunmayıp firma ile hizmeti alanların velileri arasında sözleşme bulunduğu, bu kapsamda kurs ödemelerinin veliler tarafından doğrudan firmanın hesabına aktarıldığı, dolayısıyla somut olayda idarenin sunulan hizmet karşılığında herhangi bir menfaat sağlamayan bir aracı niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

9. Her ne kadar, 5393 sayılı Belediye Kanununun *"Belediyenin yetkileri ve imtiyazları"* başlıklı 15 inci maddesi belediyelere mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla belediye ve mücavir alan içerisinde taşınmaz tahsjs etme yetki ve imtiyazını tanımış olsa ve kreşlerdeki çocuklara yönelik kültürel faaliyetlerde bulunulması hususu mezkur Kanunun *"Belediyenin görev ve sorumlulukları"* başlıklı 14 üncü maddesi çerçevesinde sosyal hizmet niteliğinde değerlendirilebilecek olsa da idarece de kabul edildiği üzere söz konusu faaliyetin 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir.

10. Anayasanın *"İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği"* başlıklı 123 üncü maddesinde; *"İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir."* hükmüne göre idarenin görevleri kanunla düzenlenmekle birlikte bunun idarenin yaptığı her işlemin mutlaka kanunda tek tek ve ayrıntılı bir düzenleme şeklinde bulunması anlamına gelmeyeceği göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca, kamu hizmetlerinin hangi koşullar altında ve nasıl yürütüleceğinin önceden saptamanın her zaman mümkün olmaması, yasama organının çalışma süresi ve usullerinin hızlı karar almaya imkân vermemesi, bazı konuların teknik bilgi, deneyim ve uzmanlık gerektirmesi göz önüne alındığında, modern ve dinamik toplum hayatında gelişen durumlara ayak uydurma ve ortaya çıkan ihtiyaçları karşılayabilme, hizmette etkinliğin ve verimliliğin sağlanması için gerekli önlemleri alma amacıyla idarelere takdir yetkisi tanınması gerekli ve kaçınılmaz olmakla birlikte, bu takdir yetkisinin idarenin keyfi olarak hareket edebileceği anlamına gelmeyeceği de yadsınamaz bir gerçektir. Nitekim yerleşmiş yargısal içtihatlarda, takdir yetkisinin; normlar hiyerarşisi, kamu yararı ve hizmet gerekleri göz önünde bulundurularak kullanılmasının zorunlu olduğu kabul edilmiştir.

11. Öğretide, idarenin takdir yetkisinden söz edilebilmesi için gerekli olduğu konusunda görüş birliği sağlanan unsurların; idareye verilen yetkinin nasıl ve ne şekilde kullanılacağının mevzuatta açıkça gösterilmemiş olması, bir işlem ya da fiilin yapılmasında kanunen geçerli birden fazla yolun bulunması ve idarenin bu yollardan dilediğini seçebilmesi şeklinde olduğu ifade edilmiştir *(Halil KALABALIK, "İdare Hukukunda Takdir Yetkisi Kavramı ve Benzer Kurumlarla Karşılaştırılması", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C: 1, S. 2, 1997).*

12. Öte yandan, idarelerce yapılan işlemlerin veya uygulamaların niteliği ne olursa olsun idarelerin buna izin verme, düzenleme veya yetkisinin hukuki bir temeli bulunması gerektiği, gerek hukuk devleti ilkesinin gerekse idarenin kanuniliği ilkesinin bir sonucudur. İdarenin kanuniliği ilkesi**,** hukuk devleti ilkesinin idare hukuku alanındaki en önemli görünümlerinden biri olup bu ilke; idarenin bütün işlem ve eylemlerinin Anayasa'ya ve kanunlara (ilgili mevzuata) uygun olması, idarenin ancak kanundan kaynaklanan yetkilere dayanarak işlem tesis edebilmesi anlamını taşımaktadır.

13. Yukarıda yer verilen açıklamalar ve tespitlerden yola çıkarak somut olay üzerinden yapılan inceleme neticesinde, idarece yapılan; kendi bünyesindeki kreşlerde yabancı dil faaliyetlerini gerçekleştirecek firmanın belirlenmesi usulü, faaliyetlere ilişkin ücretlerin veliler tarafından doğrudan firma hesaplarına iletilmesi ve yine kendi imkanlarının hukuki bir dayanak bulunmadan karşılıksız olarak belli bir firmaya kullandırılması işlemlerinin, ilgili mevzuat düzenlemeleri ile idareye tanınan bir görev ve yetki kapsamında yapılmadığı gibi idarenin bu yönde gerekli olan bir takdir yetkisinin kullanılması şeklinde de değerlendirilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

14. İyi yönetim ilkelerine 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; Kurumumuzun bilgi ve belge talebine süresi içinde cevap verildiği, İdarenin başvuranla ilgili işlemlerinde "kanunlara uygunluk", "hesap verilebilirlik", "şeffaflık", ilkelerine uygun davrandığı, ancak idarenin, şikâyetçiye verdiği cevapta hangi sürede hangi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

mercilere başvurabileceğini göstermediği bu nedenle "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, idarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

15. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17 nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumuna dava açma süresi içinde yapılan başvuru, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, anılan Kanunun 21 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise (varsa) durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup ilgili idarenin işlemine karşı görevli ve yetkili mahkemeler nezdinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; **BAŞVURUNUN KABULÜNE,**

İdare bünyesindeki kreşlerde yabancı dil kulübü faaliyetlerinin yürütülmesi, söz konusu bu faaliyetleri sağlayacak firma veya firmaların belirlenmesi ve kurs ücretlerinin ödenmesi işlemlerinin kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması adına gerekli rekabet koşulları sağlanarak yasal düzenlemeler, ihale mevzuatı, yerel yönetimlere ilişkin mevzuat ve sözleşme gibi hukuki bir dayanak çerçevesinde gerek hukuka gerekse hakkaniyete uygun şekilde gerçekleştirilmesi yönünde **YENİMAHALLE BELEDİYE BAŞKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA**,

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; ilgili idare tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **BAŞVURAN VEKİLİNE** ve **YENİMAHALLE BELEDİYE BAŞKANLIĞINA** tebliğine,

Kararın bir suretinin bilgi için **İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr
Kep Adresi: kamudenetciligikurumu@hs01.kep.tr